

Kuopion kaupunki

Hyvinvoinnin edistäminen

Pitäjäraudit

Liisa Jokela, Tarja Salmi

13.11.2019

KUOPION MAASEUTUALUEEN LIIKKUMISEN JA LIIKENNEPALVELUIDEN KUMPPANUUSPÖYTÄ

Aika ke 13.11.2019 klo 9.00 – 11.45

Paikka Break Sokos Hotel Tahko, Sääskeniementie 560, 73310 Nilsia

Läsnä osallistujalista liitteenä

Käsitellyt asiat

1 Avaus ja johdatus liikkumisen kumppanuuspöytätyöskentelyyn

Aluekoordinaattori Liisa Jokela toivotti läsnäolijat (26 hlöä) tervetulleiksi ja kertoi kumppanuuspöytätyöskentelystä.

KUMPPANUUSPÖYTÄ TOIMINTAMALLINA*Mikä on kumppanuuspöytä?**- Eri sektoreiden yhteinen (tai alojen, organisaatioiden) **tavoitteellinen** keskustelufoorumi**- Sovitut tapaamiset, yhden tapaamisen kesto 1 – 1,5 h**- **Kumppanuuspöydässä kaikki osallistujat ovat tasa-arvoisia**, keskeistä on luottamus.**- Asialista, tavoite (yhdessä määriteltä); keskustelua yleensä johtaa julkisen sektorin edustaja/hankkeen työntekijä (palkattu henkilö, edustaa jotakin keskustelun osapuolta), ryhmässä sihteeri (usein koolle kutsuja), joka kirjaa sovitut asiat (eivät ole ns. kahvikokouksia)**- Toimenpiteet: **tehdään työnjako kaikkien osallisten kesken****- Yhden teeman/asian ympärillä tapaamisia 1 – 3 – 5 tai niin, monta, että saadaan tuloksia**- On Kuntaliiton suosittama osallisuusmenetelmä ja kumppanuuspöytämalli on ollut menestyksellisesti käytössä eri paikkakunnilla Suomessa ja myös Kuopiossa Karttulan alueella.***2 Osanottajien esittäytyminen ja lähtötilanteen määrittäminen osanottajien näkökulmasta****2.1 Mikä tulee ensimmäisenä mieleen asiakokonaisuudesta Liikkuminen ja liikennepalvelut Kuopion maaseudulla?**

Tavoitteena olisivat markkinaehtoiset liikennepalvelut maaseutumaisissa liikennepalveluissa. Lasten päivittäiset koulumatkat ja koulukuljetusten vaikutus koulupäivän pituuteen sekä vanhusten mahdollisuus liikkua taajamakeskusta, haja-asutusalue haasteellinen markkinaehtoisten ratkaisujen löytämisessä, haja-asutusalueiden julkinen liikenne huonoa, vanhuksille opetettava julkisten mahdollisuuksien käyttöä, yhteiskuljetuksille olisi käyttöä, miten sitoutetaan asukkaat käyttämään uusia palveluita.

Todettiin, että joukkoliikennejärjestelyt ovat murroksessa valtakunnallisesti, on löydettävä uusia palveluratkaisuja, ja työ vaatii rakenteellisia muutoksia. Yhdistellen eri palveluntarjoajia, valtakunnallisesti menossa erilaisia kokeiluja.

Kuopion kaupunki

Hyvinvoinnin edistäminen

Pitäjäraadit

Liisa Jokela, Tarja Salmi

13.11.2019

Kova pöhinä ja huoli kaikilla, kuljetusten riittäminen huolena, lakisääteiset kustannukset lisäävät paineita kunnille. Liikkumisen järjestämisen kenttä on pirstaleinen ja lainsäädännön muokkaama (sos.laki).

Esteettömyys tärkeää, päättäjille tiedoksi, että mm. pysäkeille vammaisille/saattajille autonjättöpaikka tarvitaan.

Toivotaan, että jokaisella olisi mahdollisuus käyttää joukkoliikennettä, myös ikäihmisten asiointimahdollisuus julkisilla.

Tiestön heikko kunto, ikäihmiset liikenteessä aamupäivisin, jolloin teitä ei ole vielä aurattu.

Ikäihmisille tietoa kirjallisesti julkisista kulkuyhteyksistä. Maaseudulla asuminen turvattava myös ikäihmisille ja tiestön kunnosta on pidettävä huolta.

Pienituloisilla ei ole varaa takseihin. Nykyinen kela-taksikäytäntö ei mahdollista esim. kauppa-asioiden hoitamista tk-käynnin yhteydessä, epätaloudellinen ratkaisu. Kela-taksien käyttö myös aikataulullisesti haastavaa.

Kuopion alueella kirjavaa julkista linja-autoliikennettä: esim. maaseutualueiden ja Kuopion välillä sekä Vilkku että Ely-liikennettä, epäselvyyksien sattuessa ei tietoa, mihin ottaa yhteyttä, miksi linja-autoissa ei voi maksaa pankkikortilla!

Eri linja-autoyhtiöiden yhteistyötä kehitettävä aikataulujen suhteen – sujuvat vaihdot eri yhtiön autosta toiseen tärkeitä. Myös viikonloppuisin olisi päästävä liikkumaan julkisilla.

Asiointikyytien järjestely ja kimppakyytien kehittäminen maaseudulla tärkeää. Taksien tilauskäytäntöjen järkipäätöistäminen, tilaus esim. yhdestä palvelunumerosta.

Netin ja älykännykän käyttö vanhuksille haastavaa.

2.2 Milloin itse olet viimeksi käyttänyt jotain julkista liikkumisen palvelua ja missä?

Linja-autoa käytetty 18 kertaa (Kuopio, Hki), kulttuuribussia (Juankoski/Riistavesi, Vehmersalmi) 3 kertaa, junaa 7 kertaa, taksia 2 henkilöä, lentokonetta 3 henkilöä

2.3 Tilastot, taustamateriaali – onko olemassa?

Taksiliitolta saatavissa tilastoja taksien tilausmääristä, liikevaihtotietoja taksiyrittäjiltä on ostettavissa. Yrittäjänäkökulma taksikuljetuksista saatavilla.

Pitäjäraatialueilta on saatavissa ruohonjuuritason tietoa, järjestettävissä on asukaskyselyjä alueilla, koulukuljetustilanteesta Nilsin alueella tietoa.

Kuopion kaupunki

Hyvinvoinnin edistäminen

Pitäjäraadit

Liisa Jokela, Tarja Salmi

13.11.2019

Itä-Suomen yliopisto/Mansikka ry: tutkimustietoa saatavissa, taustamateriaalia, selvitystyö käynnissä kuljetuspalveluista (mm. hanke *"Selvitys liikennepalvelujen tilanteesta harvaan asutulla maaseudulla"*).

Ely tekee yhteistyötä kaupungin kanssa, kuljetuskustannuskyselyt kuntiin tehty.

Sansialla esimerkkejä kutsuohjatun liikkumisen muodoista esim. Tanskassa, mahdollinen alusta/järjestelmä, joka mahdollistaa yhdistelyjä.

3**Tavoitteet ja päämäärä kumppanuuspöytätyöskentelylle**

Pienryhmätyöskentelyä:

Mitkä ovat liikenteen ja liikkumisen keskeiset ja tärkeimmät ongelmat Kuopion maaseudulla?

Maantieteellisesti laaja ja hajanainen alue, jossa liikkumisen tarpeet ovat hyvin erilaiset. Voimallisemmin ikääntyvä väestö, jolla hyvin erilaiset kuljetustarpeet ja mahdollisuudet järjestää oma liikkumisensa järkevästi. Maaseudulla yksityisauton rooli merkittävä, tämä seikka vaikuttaa joukkoliikenteen käyttöön.

Tiestön kunto ja myös asiakkaiden valmiudet omaksua uusia sähköisiä palveluja, joita on tarjolla.

Liikaa erilaisia ja eri tavalla toimivia palvelujen järjestäjiä. Rahoitus tulee eri tahoilta ja se ei kohdistu oikein. Aukkaalla on tunne, että rahaa pistetään hukkaan – säästetään väärin, erityisesti esim. Kela-kuljetukset.

Uudistunut lainsäädäntö ei toimi – palvelut järjestetään edelleen normiohjaukseen perustuen – ei käyttäjälähtöisesti. Uudistukset eivät toimi käytännössä.

Olemassa olevan tiedon ja kokemusten levittäminen, osin myös ajantasaisen tiedon hankinta.

Tietoliikenneyhteydet (netti)

Mitkä kaikki tahot ja seikat vaikuttavat tähänhetkiseen tilanteeseen?

Kaikki – eli palvelujen käyttäjät, asukkaat, palvelujen järjestäjät, lainsäädäntö, trendit.

Mielikuvituksen puute ja toisaalta myös terveen järjen puute. Kaupungillistumien, minä-keskeisyys ja yhteisöllisyyden katoaminen.

Kuvaile omasta näkökulmastasi katsottuna ideaalinen liikkumisen ja liikenteen palvelujen ympäristö Kuopion maaseudulla.

Sujuva, helppo, tehokas, vuorovaikutteinen, digitalisoitunut, taloudellinen.

Kuopion kaupunki

Hyvinvoinnin edistäminen

Pitäjäraadit

Liisa Jokela, Tarja Salmi

13.11.2019

Mitä olet itse tai organisaatiosi on valmis tekemään päämäärän saavuttamiseksi?

- Valmis auttamaan muita apua tarvitsevia
- Järjestämään neuvontaa
- Olemaan viestinviejänä ja käyttämään julkista liikennettä
- Alustojen ja järjestelmien luojana ja rakentajana
- suunnittelemaan ja järjestämään palvelua

4 Yhteenveto ja jatkotoimenpiteistä sopiminen**4.1 Yhteenveto**TAVOITEET KUMPPANUUSPÖYDÄN TYÖSKENTELYLLE

- 1) Selvitetään maaseudun asukkaiden liikkumisen ja liikennetarpeet ajantasaiseen käyttäjätietoon pohjautuen.
- 2) Luodaan palvelun järjestämiseen malli, jossa huomioidaan harvaan asutun maaseudun liikkumisen erityispiirteet ja harmonisoidaan kokonaisuus niin, että rahoitus ja järjestäjät toimivat tiiviisti vuorovaikutuksessa "Kaikki kyytiin"-periaatteella.
- 3) Levittää tietoa hyvistä käytännöistä ja tuloksista.

PÄÄMÄÄRÄ

Rakennetaan yhdessä sujuva, helppo, tehokas, vuorovaikutteinen, digitalisoitunut ja taloudellinen liikenteen ja liikkumisen palveluympäristö Kuopion maaseudulle.

4.2 Jatkotoimenpiteistä sopiminen

Perustettiin työryhmä, johon kuuluvat:

Jarkko Mattila, Sansia Oy
Tiina Jaakkola, Nilsia
Juha Immonen, Vehmersalmi
Kaisu Matinniemi, Kuopion kaupunki
Juha Romppanen, Kuopion kaupunki
Arja Voutilainen, Riistavesi
liikennöitsijät/bussiyhtiöt, kysytään mukaan
taksiryttäjä Ari Pitkänen, Nilsia
Jari Kuusniemi, Taksiliitto, Itä-Suomen alue
perusturvan edustaja, Kuopion kaupunki, kysytään mukaan
Mauno Reittu, Karttula
Oona Karttunen, Maaninka
Maritta Norberg, Juankoski
Simo Rautiainen, Liikennehanke-Mansikka ry
Tarja Salmi, sihteeri
Liisa Jokela, puheenjohtaja

Kuopion kaupunki

Hyvinvoinnin edistäminen

Pitäjäraadit

Liisa Jokela, Tarja Salmi

13.11.2019

5 Seuraava kokoontuminen

Työryhmä kutsuu Laajan Kumppanuuspöydän kokoon huhtikuun lopussa 2020.

Pieni työryhmä kokoontuu seuraavan kerran tammikuussa ja jolloin myös hanke-työntekijä Simo Rautiainen esittelee hankkeen *"Selvitys liikennepalvelujen tilanteesta harvaan asutulla maaseudulla"* tuloksia.

Kokous päättyi klo 11.45.

Muistion vakuudeksi

Liisa Jokela, aluekoordinaattori

Tarja Salmi, sihteeri

LIITE

Osallistujalista

Leena Auvinen, Kuopion kaupunki
 Anneli Hartikainen, Vehmersalmi
 Tanja Holma, Maaninka
 Irma Hyvönen, Nilsia
 Juho Iivanainen, Ely-keskus
 Juha Immonen, Vehmersalmi
 Tiina Jaakkola, Nilsia
 Piia Kaipainen, Pitäjäläinen
 Oona Karttunen, Maaninka
 Anja Korhonen, Juankoski
 Seija Korhonen, Mansikka ry
 Erkki Kukkonen, Kuopion vanhusneuvosto
 Jari Kuusniemi, Taksiliitto
 Helena Liukkunen, Kuopion vammaisneuvosto
 Kaisu Matinniemi, Kuopion kaupunki
 Jarkko Mattila, Sansia
 Sirpa Miettinen, Vehmersalmi
 Maritta Norberg, Juankoski
 Lea Pekkarinen, Eläkeliitto/Nilsia
 Ari Pitkänen, Itä-Suomen taksiyrittäjät
 Simo Rautiainen, Itä-Suomen yliopisto
 Mauno Reittu, Karttula
 Juha Romppanen, Kuopion kaupunki
 Ate Savolainen, Vehmersalmi
 Annikki Veiste, Riistavesi
 Arja Voutilainen, Riistavesi